

WIĘCEJ NIŻ BEZPIECZEŃSTWO

Najważniejsze informacje na temat oceny zagrożenia
w zestawieniu przygotowanym przez firmę ZARGES

➤ Rozwiązanie w gąszczu paragrafów.

Podstawowe przepisy prawne
w zakresie ochrony podczas
„prac na wysokości” –
zestawienie.

➤ Zrób to dobrze!

Wskazówki dotyczące
prawidłowej oceny ryzyka –
wraz z listą pytań.

➤ Drabina czy rusztowanie?

Wskazówki, jak wybrać
optymalny produkt do własnych
potrzeb – z pomocnymi radami.

➤ Wszystko w porządku.

Najlepsze rady, jak zapewnić
bezpieczeństwo stosowania
i konserwacji – poradnik .

Dodatkowo: zestawienie wszystkich produktów
do prac na wysokości oraz praktyczne wskazówki

Kto wysoko mierzy, nie powinien zapomnieć o jednym: o własnym bezpieczeństwie.

W przypadku każdego rodzaju prac na wysokości można jeszcze bardziej zadbać o bezpieczeństwo, stosując podstawowe środki oraz rozsądek. Dlatego chcemy przedstawić pewien schemat, dzięki któremu w kilku krokach można przeanalizować ewentualne ryzyka oraz wybrać sprzęt odpowiedni do określonej pracy na wysokości. Oczywiście wszystkie wskazówki opierają się na przepisach określonych w przedmiotowych ustawach.

1

Do czego służy sprzęt do pracy na wysokości
– jako środek dostępu, czy jako miejsce
wykonywania prac?

Dostęp?

Miejsce pracy?

2

Jakie kryteria odgrywają istotną rolę
podczas wyboru odpowiedniego sprzętu do
prac na wysokości?

3

Jaki sprzęt jest najbardziej
odpowiedni?

4

W jaki sposób można go sprawdzić
pod kątem jakości i bezpieczeństwa?

1

ŚRODEK DOSTĘPU czy MIEJSCE PRACY?

Na samym początku należy określić przeznaczenie sprzętu!

W przypadku stosowania urządzeń do prac na wysokości należy określić czy jest to:

środek dostępu do miejsca pracy czy samo miejsce pracy?

Środek dostępu do miejsca pracy

Tego rodzaju sprzęt wysokościowy służy jako łącznik pomiędzy punktem wyjścia (podłoże), a miejscem pracy znajdującym się na określonej wysokości.

Miejsce pracy na sprzęcie wysokościowym

Sprzęt wysokościowy służy jako miejsce wykonywania długotrwałych prac.

2

PRAWIDŁOWA OCENA?

➔ „Odpowiedzialność za ocenę ryzyka ponosi w pierwszej kolejności pracodawca – w końcu on najlepiej zna zakład pracy.”

(F. Mayer, pełnomocnik ds. bhp)

W przypadku każdego (nawet krótkotrwałego) stosowania sprzętu wysokościowego obowiązuje jedna zasada: Po pierwsze bezpieczeństwo! Dlatego też odpowiednio wcześniej należy określić, jakie ewentualne ryzyka mogą wystąpić.

Nakazuje to nie tylko zdrowy rozsądek, ale także ustawodawca (patrz poniżej). Tę zalecaną w przepisach zasadę określa się mianem oceny ryzyka.

W tym zakresie dąży się do jednego celu, jakim jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa wszystkim osobom pracującym na wysokości poprzez wybór odpowiedniego sprzętu wysokościowego.

Za bezpośrednią ocenę zagrożenia odpowiada pracodawca oraz podlegli mu pracownicy na stanowiskach kierowniczych. W końcu to oni najlepiej znają miejsce, w którym będzie stosowany odpowiedni sprzęt wysokościowy.

W tym zakresie należy uwzględnić zarówno środki robocze, jak również rodzaj wykonywanych prac oraz ich otoczenie.

➔ Podstawa prawna:

Dyrektywa 2001/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 aktualizuje przepisy dotyczące „prac na wysokości”. Do prawa polskiego zostały one wprowadzone w formie Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30.09.2003, które obowiązują od 1.05.2004, z wyjątkiem rozdz. 3 (vl 30.06.2006). Przepisy Dyrektywy o ochronie pracy nakazują przeprowadzenie oceny ryzyka. Poza tym odpowiednie przepisy regulują również „Wymagania minimalne dotyczące stosowania środków roboczych w miejscach pracy znajdujących się na wysokości”.

Zgodnie z Art. 207 § 2 Kodeksu Pracy: „Pracodawca jest zobowiązany chronić zdrowie i życie pracowników przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki”

Należy pamiętać, że jeżeli tymczasowe prace na wysokości nie mogą być wykonywane z odpowiedniej powierzchni w sposób bezpieczny oraz z uwzględnieniem stosownych warunków ergonomicznych, wówczas należy wybrać takie środki robocze, które będą najbardziej odpowiednie, by podczas korzystania z nich zapewnić bezpieczne warunki w miejscu pracy. Wybrany środek roboczy musi być dostosowany do rodzaju wykonywanych prac oraz przewidywanych warunków.

Fragment Ustawy dotyczący „Bezpieczeństwa i higieny pracy”:

Zgodnie z obowiązującym Kodeksem Pracy, Pracodawca ma obowiązek:

- podejmować działania zapobiegające zagrożeniom, jeżeli prowadzi działalność, która stwarza możliwość wystąpienia nagłego niebezpieczeństwa dla zdrowia lub życia pracowników.
- oceniać i dokumentować ryzyko zawodowe związane z wykonywaną pracą, stosować niezbędne środki profilaktyczne zmniejszające to ryzyko oraz informować pracowników o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą, a także o zasadach ochrony przed zagrożeniami.
- stosować środki zapobiegające chorobom zawodowym i innym chorobom związanym z wykonywaną pracą, w szczególności przeprowadzać badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia.
- systematycznie analizować przyczyny wypadków przy pracy, chorób zawodowych i innych chorób związanych z warunkami środowiska pracy i na podstawie tych analiz stosować właściwe środki zapobiegawcze.

Lista kontrolna

Dobra ocena ryzyka to dopiero połowa sukcesu. Dlatego też zalecamy, by podczas wyboru odpowiedniego produktu (zapewniającego dostęp do miejsca pracy lub będącego nim) zwrócić uwagę na następujące kryteria:

Różnica wysokości

Jaką różnicę wysokości należy pokonać lub jaką wysokość chcemy osiągnąć?

→ Jest to pytanie, na które należy sobie odpowiedzieć, wybierając właściwy sprzęt do prac na wysokości!

Częstotliwość

Jak często będziemy korzystać z określonego sprzętu wysokościowego?

→ Im częściej wykonujemy określoną pracę, tym ważniejsze jest, by zapewnić wygodne przemieszczenie się na daną wysokość.

Okres wykonywania prac

Przez jaki czas będą wykonywane prace z użyciem sprzętu wysokościowego?

→ Im dłużej będą trwały tego rodzaju prace, tym większe znaczenie będą miały duża platforma oraz dostateczne zabezpieczenie podestu przy pomocy balustrady ochronnej.

Możliwość ewakuacji

Jakie możliwości ewakuacji istnieją w przypadku wystąpienia ryzyka?

→ Jeżeli określony sprzęt wysokościowy służy równocześnie jako droga ewakuacji (np. w przypadku pożaru), wówczas pracownikom należy zapewnić możliwość szybkiego i bezpiecznego zejścia z wysokości.

Stopień trudności prac

Jaki stopień skomplikowania i trudności jest typowy dla określonej pracy?

→ Im trudniejsza praca, tym więcej wymaga uwagi i skoncentrowania – dlatego też trzeba zapewnić dostateczny komfort pracy oraz odpowiednie środki bezpieczeństwa.

Materiał

Ile materiału lub narzędzi zamierza się wnieść na daną wysokość przy pomocy określonego sprzętu?

→ Im bardziej wykonywane prace wiążą się z dużą ilością stosowanego materiału, tym ważniejsze staje się zapewnienie odpowiedniej wytrzymałości, bezpieczne wejście i zejście oraz duży podest roboczy z odpowiednią poręczą.

Ilość osób

Ile osób ma równocześnie pracować na stosowanym sprzęcie wysokościowym?

→ Biorąc pod uwagę obciążenie, wielkość i bezpieczeństwo danego sprzętu wysokościowego należy uwzględnić nie tylko materiał i narzędzia, ale także ilość pracujących na nim osób.

A poza tym...

Czy w otoczeniu miejsca wykonywania prac mogą się pojawić dodatkowe ryzyka?

→ Ustawienie drabiny np. w pobliżu niezabezpieczonych otworów lub przy drogach wewnętrznych na terenie zakładu może wiązać się z wystąpieniem ryzyka i dlatego należy unikać takich sytuacji, a w każdym wypadku należy je dobrze przemyśleć.

➤ PAMIĘTAJ:

Miejsca wykonywania prac na wysokości mogą się różnić od siebie i wymagają indywidualnego potraktowania! Z tego też względu jesteśmy w stanie podać tylko niektóre czynniki, które odgrywają istotną rolę podczas wyboru właściwego sprzętu do prac na wysokości.

3

ODPOWIEDNI SPRZĘT

Po analizie sytuacji, po ocenie ewentualnych ryzyk oraz po podjęciu odpowiednich środków bezpieczeństwa kolej na następny i decydujący krok:

Wybór właściwego sprzętu

By sprostać specyficznym wymaganiom wiążącym się ze wszelkimi pracami na wysokości, równocześnie zapewnić maksymalne bezpieczeństwo, istnieją różne grupy specjalistycznych produktów.

Poniższe zestawienie produktów oferowanych przez firmę ZARGES stwarza możliwość wyboru odpowiedniego sprzętu wysokościowego przeznaczonego do zastosowania w indywidualnych warunkach:

Podesty - małe i sprawne

Podesty mają z reguły do 4 stopni i ze względu na ich konstrukcję można wchodzić na ich najwyższy stopień lub platformę. Maksymalna wysokość platformy wynosi 1m. W tej grupie różni się pomiędzy składane i stałe..

Podesty są przeznaczone do wykonywania krótkotrwałych prac o niewielkim stopniu ryzyka oraz jako środek zapewniający dostęp do miejsca pracy. Są stosowane do prac na wysokości do 3 metrów (wysokość robocza = wysokość platformy + 2 m).

Przykładowe obszary zastosowania:

- prace montażowe na niewielkiej wysokości
- prace związane z czyszczeniem
- zapewnienie dostępu do maszyn

Normy:

Podesty spełniają wymogi normy DIN EN 14 183

Podest stały

Podest składany

Drabiny - wysokie i lekkie

Drabiny cechują się tym, że można je szybko rozłożyć, są lekkie i mają kompaktową budowę (wymiary). Wśród nich rozróżnia się drabiny przystawne, rozkładane i wielofunkcyjne, ponadto istnieją drabiny ze szczeblami i stopniami.

Drabiny stosuje się przede wszystkim do krótkotrwałych prac o nieznacznym stopniu ryzyka oraz jako środek zapewniający dostęp do miejsca wykonywania prac.

Przykładowe obszary zastosowania:

- prace pomiarowe i nastawcze
- wymiana lamp
- dostęp do miejsca wykonywania prac
- dociąganie i luzowanie mocowań

Normy:

Drabiny spełniają wymogi normy DIN EN 131

Przystawna drabina szczeble o wym. 30 x 30 mm

Drabina wysuwana linką

Drabina rozstawna

Drabina wielofunkcyjna 3-częściowa

ZAP drabiny platformowe - mobilne i wygodne

Drabiny platformowe ZARGES (ZAP) posiadają dużą powierzchnię roboczą i podwyższoną stabilność. W ten sposób umożliwiają pracę przy użyciu obu rąk. Dzięki wyposażeniu w kółka, drabiny ZAP można łatwo przesuwac i zmieniać stanowisko pracy. Stabilne listwy (na wysokości stóp i kolan) oraz barierka zapewniają dodatkowe bezpieczeństwo pracy.

Platformy robocze nadają się do dłuższych prac z użyciem ciężkich materiałów czy narzędzi. Jako produkt wypełniają niszę sprzętową pomiędzy drabiną a rusztowaniem jezdnym.

Przykładowe obszary zastosowania:

- dłuższe prace konserwacyjne i kontrolne
- prace przy maszynach
- długotrwałe prace »nad głową«
- prace przy regałach z niegabarytowymi lub ciężkimi przedmiotami

Normy:

Drabiny platformowe spełniają wymogi normy DIN EN 131, jak również zapewniają stabilność i ochronę przed upadkiem, określoną w BGI 637.

ZAP schody platformowe

ZAP drabina platformowa

Rusztowania jezdne - wysokie i stabilne

Rusztowania jezdne posiadają bardzo dużą platformę roboczą o wymiarach od 0,75 x 1,80 m do 1,90 x 2,50 m, a dzięki kółkom dają się łatwo przesuwac. Zapewniają wygodne i bezpieczne miejsce pracy na dużych wysokościach (wysokość platformy do 12,00 m) – w razie konieczności może na nich równocześnie pracować kilka osób (grupa rusztowań 3, możliwość obciążenia do 200 kg/m²). Oburtowanie (na wysokości stóp), jak również barierka, gwarantują dodatkową ochronę.

Wśród rusztowań rozróżnia się: rusztowania z podporami, z belką jezdnią oraz składane.

Rusztowanie jezdne z podporami

Rusztowanie jezdne z belką jezdnią

Przykładowe obszary zastosowania:

- montaż tablic i szyldów na dużej wysokości
- prace budowlane wykonywane na sucho
- konserwacja i naprawy sufitów w halach
- długotrwałe prace na ścianach i elewacjach (np. montaż okien)

Normy:

Rusztowania jezdne spełniają wymogi normy DIN EN 1004 (wersja 03/2005). Rusztowania jezdne ZARGES posiadają dopuszczenie do stosowania jako »grupa rusztowań 3« (obciążenie do 200 kg/m²).

Podnośniki - płynna regulacja wysokości

Podnośniki lub podnoszone podesty robocze umożliwiają wykonywanie prac na dużych wysokościach (ok. 14,00 m) oraz przy użyciu obu rąk, a zastosowane listwy i barierka gwarantują bezpieczeństwo. Poprzez »naciśnięcie przycisku« zapewniają bezstopniową i elastyczną regulację wysokości – dlatego też są one traktowane jako najwygodniejsze rozwiązanie do »prac na wysokości«.

Wśród podnośników rozróżnia się urządzenia sterowane ręcznie oraz samojezdne.

Przykładowe obszary zastosowania:

- prace konserwacyjne sufitów w domach towarowych i halach
- dekoracje sal
- mycie okien
- prace konserwacyjne w zakresie instalacji wentylacyjnych i grzewczych

Normy:

Podnośniki posiadają certyfikację CE oraz, w zakresie eksploatacji i bezpieczeństwa, spełniają wymogi europejskich norm DIN EN 280.

Podnośnik

Wyposażenie przemysłowe - modułowe i wielofunkcyjne

Dział wyposażenia przemysłowego obejmuje schody z platformą, przejścia oraz schody w budowie modułowej, specjalnie dopasowane do specyficznych wymogów stawianych przez przemysł.

Produkty te zapewniają użytkownikowi najwyższy stopień elastyczności użytkowej, bezpieczeństwa oraz ergonomii. Dzięki budowie modułowej oraz w oparciu o standardowe elementy można z nich tworzyć doskonale rozwiązania dostosowane do indywidualnych potrzeb klientów. Właśnie dzięki produktom o charakterze standardowym można spełnić wiele wymogów, ale niestety - nie wszystkie.

Schody z platformą - proste i wielofunkcyjne

Tego rodzaju schody są wyposażone w dużą platformę roboczą. Barierki oraz listwy umieszczone na wysokości kolan i stóp zapewniają dodatkowo bezpieczeństwo, a cztery kółka umożliwiają dowolne i łatwe przesuwanie schodów.

Przykładowe obszary zastosowania:

- dłuższe prace konserwacyjne i kontrolne
- możliwość podjazdu do wysoko położonych miejsc pracy
- prace montażowe z użyciem ciężkich urządzeń
- prace przy regałach z niegabarytowymi lub ciężkimi przedmiotami

Normy:

Schody z platformą spełniają wymogi określone w BGI 637.

Schody z platformą, wejście z jednej strony

Przejścia i schody - stacjonarne i bezpieczne

Przejścia – w formie stacjonarnej lub przejezdnej – pełnią funkcję ciągu komunikacyjnego nad przeszkodami znajdującymi się w zakładzie. Wysokie stopnie oraz platforma o dużej powierzchni zapewniają łatwe wejście i zejście. Barierki i listwy zamocowane na wysokości stóp i kolan gwarantują dodatkowe bezpieczeństwo.

Przykładowe obszary zastosowania:

- przejście nad liniami produkcyjnymi

Normy:

Przejścia spełniają wymagania normy DIN EN ISO 14 122 w przypadku zastosowania stacjonarnej w zakładach przemysłowych lub określone w BGI 637 w przypadku przejść przejezdnych.

Przejście, stacjonarne

Schody - stacjonarne i wygodne

Schody służą jako stacjonarna forma dostępu do miejsc wykonywania prac lub do urządzeń. Wysokie stopnie oraz platforma o dużej powierzchni zapewniają łatwe wejście i zejście. W przypadku częstego użytkowania jest to najbezpieczniejsze i najbardziej ergonomiczne rozwiązanie.

Przykładowe obszary zastosowania:

- stacjonarne dojście do podwyższonych ramp ładunkowych
- stacjonarne dojście do zbiorników lub dużych kontenerów

Normy:

Przejścia spełniają wymagania normy DIN EN ISO 14 122 w przypadku zastosowania stacjonarnego w zakładach przemysłowych.

Schody z platformą i poręczą

Rozwiązania dostosowane do potrzeb klientów - indywidualnie i elastycznie

Firma ZARGES proponuje również indywidualnie dostosowane rozwiązania do najróżniejszych zastosowań.

Niezależnie od tego, czy są to schody z platformą, schody przemysłowe czy też przejścia, wszystkie produkty możemy wykonać, stosując się do zaleceń oraz specyficznych życzeń przedstawionych przez klientów.

4

PRAWIDŁOWE STOSOWANIE

Ocena ryzyka oraz stosowanie odpowiedniego sprzętu do prac na wysokości gwarantują oczekiwane bezpieczeństwo, jednakże tylko wówczas, gdy dany produkt będzie absolutnie sprawny technicznie.

Dlatego też regularna kontrola sprzętu przeznaczonego do prac na wysokości jest nie tylko zalecana – lecz również określona prawnie. Każdy przedsiębiorca musi wyznaczyć tzw. »osobę uprawnioną do kontroli drabin oraz rusztowań jezdnych«, której zadaniem będzie regularne sprawdzanie stanu technicznego tychże urządzeń.

Seminaria - zwiększające bezpieczeństwo

»Uprawnienie do kontroli sprzętu wysokościowego firmy Zarges« można uzyskać w ramach szkolenia podczas odpowiedniego seminarium. Firma ZARGES oferuje tego rodzaju szkolenia.

Kontrole - zwiększające bezpieczeństwo

Każdy sprzęt stosowany do prac na wysokości musi być poddawany regularnym kontrolom – w zależności od warunków eksploatacji oraz częstotliwości użytkowania. W niektórych sytuacjach zaleca się, by kontrole były przeprowadzane nawet codziennie.

Serwis - zwiększający bezpieczeństwo

Jako szczególną formę usług serwisowych, firma ZARGES proponuje do każdego produktu specjalną kartę kontroli, która ułatwi prawidłowe i bezbłędne przeprowadzenie kontroli.

Niezależnie od tego każdy użytkownik ma obowiązek zapoznania się z właściwościami i funkcjonowaniem produktu przed jego użyciem. Podczas codziennego stosowania urządzenia należy je starannie konserwować oraz chronić przed zabrudzeniem i działaniem czynników atmosferycznych.

JAKIEŚ PYTANIA ?

W przypadku pytań dotyczących prezentowanych produktów należy zwrócić się do doradców firmy ZARGES .

Informacje kontaktowe na stronie:

www.drabiny.com.pl

Literatura przedmiotu / źródła:

K.P	Kodeks Pracy
BGV D 36	Przepisy dot. zapobiegania wypadkom „Drabiny i podesty“
BGI 637	Informacja zrzeczenia zawodowego „Drabiny z platformami“ (Niemcy)
DIN EN 131	Drabiny
DIN EN 14183	Podesty
DIN EN 1004	Podesty robocze jezdne
DIN EN 280	Podnoszone podesty robocze jezdne
DIN EN ISO 14122	Stałe miejsca dostępu do urządzeń maszynowych

ZARGES

Jeżeli chcesz uzyskać więcej informacji o produktach firmy ZARGES, zamów następujące dokumenty:

**➤ Program spełniający Twoje oczekiwania jako profesjonalisty:
ZARGES Z 600/ Z 500**

Podręcznik dla branży produkcyjnej i usługowej. Znajdziesz w nim nasz obszerny asortyment produktów przeznaczonych do szerokiego spektrum zastosowań. Seria Z 600 została opracowana, by spełnić najwyższe wymagania klientów. Proponuje ona szeroką gamę produktów oraz najwyższej jakości wyposażenie techniczne. Seria Z 500 w równym stopniu spełnia wysokie wymagania jakościowe określone w normach dotyczących przemysłu. Wyposażenie produktów z tej serii jest jednak nieco mniej bogate.

➤ Jeśli potrzebujesz specjalnych rozwiązań technicznych w zakresie logistyki:

Systemy logistyczne stanowią niezawodne rozwiązanie w dziedzinie konfekcjonowania, pakowania, składowania, transportu, organizacji i ochrony. Oferujemy wielokrotnie sprawdzone, starannie opracowane i praktyczne produkty o profesjonalnej jakości i trwałości.

Nasza oferta obejmuje także szeroką gamę akcesoriów dla różnorodnych zastosowań.

Zarges Polska Sp. z o.o.
ul. Gen. W. Andersa 10 A
41-200 Sosnowiec

tel./fax: (032) 266-63-26
tel.: (032) 292-53-70
e-mail: zarges@zarges.com.pl
www.zarges.com.pl